

سایت مهندس ایران ارائه دهنده

کتب، جزوات، مقالات و... رشته های

مختلف مهندسی

به سایت ما سر بزنید

www.mohandes-iran.com

دستورالعمل ایمنی مدارس

الف- ایمنی در ساختمان:

- ۱- ساختمان و مصالح بکار رفته در آن و سایر اقلام می باشد در برابر آتش سوزی مقاومت لازم را دارا باشند.
- ۲- تمام طبقات ساختمان بایستی دارای مسیر خروج اضطراری برای تخلیه ساکنین باشد.
- ۳- دفاتر، کارگاه ها و دیگر قسمت های مجزا از محل آموزشی بایستی دارای خروج اضطراری مناسب با محل باشند.
- ۴- مناطق پر خطر شامل اتاق های دیگر بخار، آشپزخانه ها، آزمایشگاه ها، کارگاه ها، انبارها و فضاهایی که دارای یک نوع وسیله حرارت زای ثابت یا قابل حمل است. بایستی توسط درب مقاوم و دیوارهای جدا کننده از دیگر قسمتها تفکیک و مناطق عبور افقی باید دارای سطوح و سقف هایی باشند که بتوانند حداقل نیم ساعت در مقابل حرارت ناشی از آتش سوزی مقاومت کنند.
- ۵- مصالح بکار رفته در نازک کاری ها باید از مواد غیرقابل اشتعال باشد.
- ۶- در استقرار کلاسهای مدارس در مقطع ابتدایی می باشد اولویت سنی و توانایی افراد مورد توجه قرار گرفته کلاس اولی ها در طبقه همکف و سالهای بعد به ترتیب در طبقات بعدی مستقر شوند.
- ۷- راه پله ها و درهای خروجی نهایی باید عاری از هرگونه مانع بوده و جهت تمام درهای خروجی به سمت خارج و در وضعیتی باشند که بتوان به آسانی آنها را باز کرد.
- ۸- احداث مدرسه بیش از سه طبقه ارتفاع ممنوع میباشد.
- ۹- تعییه بالکن در هر ضلع ممنوع است.
- ۱۰- کلیه نقاط پر تگاهی و مسیرهای خروج باید به نرده محافظ مجهز باشند.
- ۱۱- لبه پلکانهای خروجیها باید دارای تمهدات مانع از سرخوردن باشند.
- ۱۲- تمام پنجره های مشرف به حیاط یا خیابان بایستی دارای حفاظ نرده ای با قابلیت باز شدن در موقع اضطراری باشند.

۱۳- چنانچه از سقف های شیر و آنی استفاده شود ، فضای داخلی آن از ضایعات و فضولات پرنده های وحشی که یکی از عوامل بروز حریق خود به خود سوز میباشد، حداقل ماهی یکبار توسط سرایدار پاکسازی شود.

۱۴- حتی المقدور از استفاده از سقف های شیر و آنی با خرپاهای چوبی احتراز شود.

۱۵- جهت بازشو درب کلاس ها به سمت خروج باشد.

۱۶- تعداد ساکنین یک اطاق که فقط دارای یک خروجی است باید بیشتر از ۵۰ نفر باشند.

۱۷- در صورت امکان مهد کودک ها در ساختمان یک طبقه با تعداد خروجی های لازم حداقل دو خروجی و بدور از کارگاهها و آزمایشگاههای آموزشی ، تاسیسات و .... در نظر گرفته شود ، در غیر اینصورت می بایست در طبقه همکف ساختمان با دسترسی خروجی به محوطه باز و این قرار گیرند.

ب - ایمنی در تاسیسات:

- ۱- درهای اتاق تاسیسات باید فلزی و مناسب انتخاب و نصب گردد بطوریکه دو سوم قسمت بالای در کاملاً بسته و یک سوم قسمت پائین جهت ورود هوا بصورت مشبك باشد.
- ۲- اطاق تاسیسات بایستی در محوطه یا در همکف و حداقل در طبقه منفی یک ساختمان و در محل ایمنی بدور از کلاسهای آموزشی و سالنهای اجتماعات در نظر گرفته شود و درب ورود آن از طریق محوطه باشد و هیچ روزنه و پنجره ای به داخل راهرو نداشته باشد.
- ۳- در صورت نیاز به نگهداری مایعات قابل اشتعال از قبیل گازوئیل، نفت و امثالهم باید هر مخزن دور از مواد قابل اشتعال و منابع حرارتی در مکانی مناسب بصورت مدفون در زمین یا محصور شده به وسیله دیوار و تعییه چاه اضطرار به اندازه حجم مایعی مخزن نگهداری شود.
- ۴- از نگهداری و انبار کالا در موتورخانه و بام پشتی وزیر پلکانها پرهیز شود.
- ۵- از بکار بردن وسایل گرمایشی شعله عریان و هیتر بر قی احتراز شود و جهت تامین گرمای محیط از وسایل گرمایشی استاندارد و در صورت امکان ترجیحاً سیستم حرارت مرکزی استفاده شود. در صورت بھرہ گیری از بخاری رعایت فاصله مناسب از مواد قابل اشتعال و نصب لوله دودکش به همراه کلاهک مربوطه الزامی است.
- ۶- از قراردادن ظروف محتوی نفت در کلاس درس جداً پرهیز گردد.
- ۷- ضروری است بخاریهای نفتی در مدارس قبل از شروع کلاس درس توسط خادم و یا سرایدار با رعایت موارد ایمنی و در حالت خاموش سوخت گیری شود.
- ۸- استقرار بخاری باید در جای مناسب بدور از درب خروج و مسیر خروج قرار گیرد.
- ۹- بخاریها باید زیر نظر افراد متخصص و صلاحیت دار بصورت دوره ای سرویس گردد.
- ۱۰- مدارسی که از بخاریهای گازسوز استفاده می نمایند بعداز تعطیلی، باید شیرگاز آنها توسط مسئول مربوطه بسته شود.
- ۱۱- بخاریهای مورد استفاده باید استاندارد و حتماً مجهز به دودکش مناسب باشند.
- ۱۲- جهت هوارسانی به بخاریها، بهتر است زیر درب ورود حداقل دو سانتی متر هوا خورداشته باشد.

- ۱۳- از اخذ انشعابات فرعی از شبکه لوله کشی گاز احتراز شود و از هر شیر گاز تنها یک وسیله گاز سوز با استفاده از شیلنگ مخصوص مجهر به بست مناسب وحداکثر طول ۱/۵ متر تغذیه کند.
- ۱۴- مدارهای تغذیه کننده وسایل گاز سوز توسط افراد آگاه به مسایل ایمنی از لحاظ اطمینان از عدم نشتی گاز مورد آزمایش قرار گیرد.
- ۱۵- سیم کشی های مدرسه اعم از روکار و توکار باید در داخل لوله های مخصوص سیم کشی یا با استفاده از کابلهای مقاوم انجام شود.
- ۱۶- فیوزهای برق بایستی متناسب با آمپر مصرفی و از نوع اتوماتیک حساس انتخاب شود.
- ۱۷- اتصال دوسرسیم ها و مفصل بندیها باید با استفاده از ترمینالهای مخصوص انجام شوند.
- ۱۸- کلیه کلیدها ، پریزها و جعبه های تقسیم باید به درپوش مناسب و مقاوم و اتصالات مربوطه کاملاً عایق بندی شود . (ضروری برای مقطع ابتدایی و مهد کودک ها).
- ۱۹- برای محافظت جان کودکان و دانش آموزان لازم است سیستم برق به کلید نشست یا ب (محافظ جان) مجهر گردد.
- ۲۰- در مدارس شبانه نصب چراغهای روشنایی اضطراری متصل به برق شهر در خروجی ها لازم است.
- ۲۱- مولد برق اضطراری بصورت خودکار حداکثر بین ۵ تا ۷ ثانیه بعد از قطع جریان برق عادی شروع بکار نماید.
- در صورت داشتن آزمایشگاه نکات ذیل باید رعایت گردد.
- ۱- نصب تابلو رعایت نکات ایمنی در آزمایشگاه الزامی است.
- ۲- مواد آزمایشگاهی باید در داخل قفسه بصورت مهار شده نگهداری شود.
- ۳- پساب و ضایعات مواد شیمیایی ابتدا باید خنثی و سپس با رعایت دقیق موارد ایمنی و بهداشتی دفع گرددند.
- ۴- کلیه ظروف محتوی مواد شیمیایی باید دارای برچسب مشخصات مواد باشند.
- ۵- میزهای کارمورد استفاده در آزمایشگاه نباید چوبی باشد و بهتر است از سرامیک ضد اسید استفاده شود.
- ۶- نصب هوакش متناسب با حجم محیط در آزمایشگاه الزامی است.
- ۷- در صورت استفاده از حیاط مدرسه بعنوان پارکینگ خودرو باید جای مناسبی در نظر گرفته و به دور از دسترس محصلین قرار داشته باشد.

- در صورت داشتن وسایل بازی در مهد کودک و یا هر کدام از مراکز آموزشی نکات ذیل باید رعایت گردد.
  - ۱- نصب کفپوش پلاستیکی.
  - ۲- استفاده و نصب وسایل بازی استاندارد مناسب با سن کودکان انتخاب گردد.
  - ۳- از گذاشتن اسباب بازیهای خطرناک مانند تفنگهای بادی و ترقه جداً خودداری شود.
  - ۴- از قراردادن اسباب بازیها با نور لیزری در اختیار کودکان پرهیز گردد.
- در صورت وجود استخر در مهد کودکها و یا هر یک از مراکز آموزشی باید نکات ذیل رعایت گردد.
  - ۱- داشتن دستگیره دوراستخر ضروری است.
  - ۲- داشتن پله در دو طرف لازم می باشد.
  - ۳- داشتن جلیقه نجات درانداره های مختلف الزامی است.
  - ۴- داشتن طناب عمق سنج ضروری است.
  - ۵- در صورت رو باز بودن ، فضای استخر حصاربندی گردد.
  - ۶- ارتفاع نرده دوراستخر حدود یک متر و فاصله اندازه هر یک از نرده ها بیشتر از ۲۰ سانتی متر نباشد.
  - ۷- حضور دائمی ناجی غریق در کنار استخر الزامی است.

ج- تجهیزات آتش نشانی:

- ۱- درمدارس باید خاموش کننده های دستی پودر و گاز ۶ کیلویی و گاز کربنیک (CO₂) چهار کیلویی به تعداد لازم حداکثر به فاصله هر ۲۲ متریکدستگاه درنظر گرفته شود.
- ۲- استفاده از قرقره های آتش نشانی (هورزیل) متصل به آب شهر یا منبع ذخیره مجزا و پمپ مستقل درفوacial لازم و مناسب ضروری می باشد.
- ۳- آموزش های لازم جهت استفاده مناسب و اصولی از امکانات و تجهیزات ایمنی برای کادر آموزشی و دانش آموزان در سطوح مختلف الزامی است.

همچنین خاطر نشان میسازد که قبل از احداث ، تاسیس و بهره برداری از مدارس اخذ تأییدیه ایمنی از آتش نشانی میتواند در ارتقاء ایمنی مدرسه نقش بسزایی ایفا نماید.